

תורתך שאלתי

עיון בפרשת השבוע, בדרך שאלות ותשובות
גליון מס' 204 לפרשת ניצבים תשפ"ה

כניסת חג צאת החג

19:15	18:11	חיפה
19:16	18:19	תל אביב
19:14	18:03	ירושלים
19:15	18:23	באר שבע

בשנה כזו יש שתי שבתות בין ראש השנה לסוכות. מדוע מחלקים את הפרשיות הקטנות ניצבים - וילך, ולא הופרדו מטות מסעי הארוכות?

רב נסים גאון: בפרשת ניצבים מוזכרות כמה קללות [כפי שכתוב (כט, יט-כז) "לא יאבה ה' סלח לו כי אז יעשן אף ה' וקנאתו באיש ההוא ורבעה בו כל האלה הפתוּבה בספר הזה... ויחר אף ה' בארץ ההוא להביא עליה את כל הקללה"], ואנו רוצים שתכלה שנה וקללותיה, שלא תכנסנה הקללות לשנה החדשה. לכן קוראים את פרשת ניצבים בשבת האחרונה של השנה, ולא בתחילת השנה.

ר"י (תוס'): עזרא הסופר תיקן שיקראו בכל שנה את הקללות שבפרשת כי תבוא לפני ר"ה, כדי שתכלה השנה וקללותיה (עיון מגילה לא ע"ב). אנו לא רוצים להסמיק את הקללות (של פר' כי תבוא) לראש השנה, ולכן קוראים בשבת האחרונה את פרשת ניצבים, להפסיק בין קללות של השנה הקודמת לבין השנה החדשה.

ה'לבוש': מפני שיש בה ענייני תשובה. כפי שכתוב (ל, א-ב) "והשבת אֶל לְבָבָה... וְשָׁבַת עַד ה' אֶלְקֵיךָ...", לעורר את העם לקראת עשרת ימי תשובה.

רוצה להיערך לשבת עם רעיונות ודברי תורה לפרשת ניצבים? לחצו כאן

ותראו את שקוציהם ואת גלליהם
עץ ואבן כסף וזהב (כט, טז)

השנה האחרונה שבה היו בני ישראל במצרים ללא שעבוד היתה הכנה טובה לקראת צאתם ביד רמה. וכן בהמשך בניסים הגדולים שחוו כדוגמת קריעת ים סוף.

לאחר הכנה זו האם ירצו להתקרב לשיקוצים? מדוע חושדת התורה ומזהירה "פן יש בכם שורש פורה ראש ולענה"?

רבי שלום שבדרון: (בשם הרב מבריסק) בתחילה היחס שלהם היה 'שיקוציהם וגילוליהם', הם ראו את העבודה זרה ומאסו בה. לאחר מכן, בשלב השני יחסם היה כאל 'עץ ואבן'. אמנם אינו יפה, אך גם אינו מכוער, אינו דוחה. לאחר שהתרגלו נהיה יפה בעיניהם, עברו למצב של 'כסף וזהב'. ולכן כתבה התורה בפסוק הבא: "פן יש בכם איש או אשה או משפחה או שבט...".

המסר מכאן, על אדם להזהר שלא יקהו חושיו, שלא יתרגל לדברים שליליים, משום שהיצר הרע מסית ואורב לאדם.

לקבלת העלון שלחו את המילה
'מעוביין' או לחצו כאן

office@shaalti.co.il 052-9453811

הערה מעניינת לגבי הפרשה הבאה, וילך

יש שנים, כדוגמת שנה זו, תשפ"ה, בהן לא קוראים פרשת וילך (פרט לשבת זו שיקראו במנחה עד שני). בשבת הראשונה של תשפ"ה קראו פרשת האזינו ובשבת זו, האחרונה של השנה קוראים פרשת ניצבים.

לא יאבה ה' סלח לו... ומחה ה' את שמו מתחת השמים. והבדילו ה' לרעה מכל שבטי ישראל...

[כט, יט-כ]

לאחר שמחה הקב"ה את שמו, מדוע יש צורך לבדלו מכל שבטי ישראל, הרי שמו כבר נמחה?

מהר"ם גלאנטי: חז"ל אמרו שלעולם לא יתכלה שבט משבטי ישראל, ותמיד ישאר להם נצר (ב"ק קטו ע"ב). ולכן לא ניתן לומר שהקב"ה יבדיל את מי שיימחה שמו מכל שבטי ישראל, לאחר שנמחה שמו. החוטאים 'איש או אישה או משפחה' ייענשו במיחוי שמם. כוונת המשך הפסוק "והבדילו" לשבט. שבט, שאינו כלה עונשו: "והבדילו ה' לרעה מכל שבטי ישראל".

לקבלת העלון שלחו את המילה מעוניין' לוואטסאפ 052-9453811 או למייל office@shaalti.co.il

כי קרוב אליך הדבר מאד בפיה ובלבבך לעשותו [ל, יד]

איך ניתן לעשות עשיה בלב?

ה'חתם סופר': פסוק זה מוסב על מצות התשובה. בתשובה ראויה זדונות נהפכים לזכויות ונחשב שכביכול בפועל הוא מקיים את המצוות, וזו 'עשיה שבלב'.

מחטב עציך עד שאב מימך (כט, י)

מי היו חוטבי העצים ושואבי המים?

רש"י: כנעניים שבאו בימי משה להתגייר, ומשה נתן להם תפקיד, להיות חוטבי עצים ושואבי מים.

ספורנו: במילים אלו ריבה את כולם, מהראשון שבחוטבים ועד האחרון שבשואבים, כדוגמת "מאיש עד אשה מעלל ועד יונק, משור ועד שן מגמל ועד חמור" (שמואל א' טו, ג).

בכור שור: מחוטב עציך - העבדים, עד שואב מימך - השפחות.

רוצה להיערך לשבת עם רעיונות ודברי תורה לפרשת ניצבים? לחצו כאן

למען ספות הרזה את הצמאה

[כט, יח]

רש"י: "לפי שאוסיף לו פורענות על מה שעשה עד הנה בשוגג והייתי מעביר עליהם, וגורם עתה שאצרפם עם המזיד ואפרע ממנו הכל". כלומר הקב"ה יוסיף פורענות על העבירות שעבר בשוגג.

היכן מצינו שמענישים על שוגג?

זבחי צדק: כאן הוא הולך בשרירות לב, כלומר עובר עבירות משום שפורק עול. חז"ל אמרו שבמקום שאם היה יודע, לא היה שב, אין לו דין של שוגג (חולין ה, ע"ב). כאן הוא הרי הולך בשרירות הלב, ולכן השוגג כאן הוא כמזיד ונענש על כך.

